

آزمون بی‌خطا

داوود مرادیان - مستندساز، کارشناس سینما و مدیر مرکز مستند روایت فتح - نظریش درباره موفق‌ترین برنامه تلویزیون در فروردین امسال را این‌گونه توضیح می‌دهد: قبلاً نسبت به برخی مسابقات شبکه سه انتقاداتی داشتم مبنی بر این‌که در این برنامه هاتلاش می‌شد برای ارائه محتوا از درپچه سرگرمی، فرم غربی را که بر اساس سرمایه‌داری شکل گرفته، با برخی مفاهیم ارزشمند تلفیق کنند. اما این برنامه‌ها به نتیجه خوبی نرسیدند و حتی با ورود مراجع تقلید، برخی آنها از پخش منع شدند. در برنامه‌ای که ذاتش سرمایه‌داری است، نمی‌توان از محتوای اسلامی و انقلابی حرف زد. البته که ما دنبال خلق فرم جذاب از جذاب محتوای اسلامی و انقلاب اسلامی هستیم.

قبل از «محفّل» برنامه «حسینیه معلی» یک تلنگر زد؛ می‌توان فرمی را خلق کرد که در عین جذابیت، تابع سرگرمی غربی نباشد. این برنامه در واقع یک آزمون بود. در محفل اما قرآن وجه اول برنامه است. چنین محتوا و متن عظیمی وقتی در سینه قاری و حافظ قرار می‌گیرد، او را هم به حکمت نزدیک می‌کند و حالاتش را معنوی می‌سازد. یعنی از ماجرای «حسینیه معلی» هم متفاوت است. به این ترتیب در محفل ما مواجه شدیم با یک سبک جذاب درگیرکننده مخاطب اما با مفاهیم قرآنی. در این برنامه وقتی دختر شهید روی صحنه حاضر می‌شود برداشتی که قاری به یکباره از این صحنه دارد و آن را با قرائت ارائه می‌کند و رفت و برگشت نغمات که میان دو قاری انجام می‌شود، به قدری جذاب است که مخاطب در ناخودآگاهش به سمت خودآگاهی تحریک می‌شود؛ اول به نغمه‌ای که در این لحن گنجانده شده و حال متفاوتی که به مخاطب می‌دهد و دوم از محتوایی که در جانش می‌نشیند.

نکته مهم دیگر این است که ما طی سال‌های اخیر با مهمجوریت جدی فاخر بودن نغمات مواجه بودیم. عموماً هم قرائت به برنامه‌های خشک جزء خوانی محدود بودند و تا قبل از «محفّل» برنامه قرآنی در این قالب رو به جلو و جذاب نداشتیم.

از سوی دیگر محفل نغمات کلاسیک درست ارزشمندی را در جان مخاطب گذاشته که با موسیقی‌های سخیف، هوش موسیقایی خود را هم از دست داده است.

تربیت این گونه اتفاق می‌افتد؛ وقتی امام خمینی (ره) فرمودند که صداوسیما باید دانشگاه عمومی باشد به معنی این‌که دو نفر مقابل هم بنشینند و صحبت کنند نیست، بلکه اول مخاطب باید جذب شود و بعد محتوا در جانش بنشیند. این اتفاق در محفل رخ داده است و باید الگوی سایر برنامه‌ها هم باشد. من بابت این کار

سخت و ارزشمند به شبکه سه سیما تبریک عرض می‌کنم.

امسال شبکه سه، ابتکار به خرج داد و برخلاف رویه معمول و سال‌های گذشته، سمت و سوی برنامه افطار را به محفلی قرآنی اختصاص داد.

در ماه مبارک رمضان ۱۴۰۲ با حضور اکثر قریب به اتفاق قاریان، حافظان و فعالان قرآن کریم و با حمایت همه‌جانبه جامعه قرآنی کشور، برنامه «محفّل» تولید شده و بازه زمانی پیش از افطار پرمخاطب‌ترین شبکه تلویزیون به آن اختصاص پیدا کرده است.

این برنامه از ساختارهای خشک و رسمی عبور کرده و به معنای واقعی، یک محفل است؛ گرم و صمیمی و البته فاخر و وزین. برنامه‌ای که بهجت و نشاط معنوی و مذهبی را در قالبی نوین با ذائقه مخاطب همراستا و همداستان ساخته است. در محفل همه اقشار و گروه‌های سنی حضور دارند. از کودک سه ساله گرفته تا جوانان و کهنسالان. وجه مشترک همه شرکت‌کنندگان در این برنامه، معطر شدن‌شان به عشق الهی و تسلط بر هنرهای قرآنی است. همه حضار، از تماشاگران گرفته تا کارشناسان و شرکت‌کنندگان، محفلی عاشقانه را شکل داده‌اند و مخاطب را هم از این شور شیرین در قاب تلویزیون، سرمست می‌کنند.

محفّل، پر از لحظات زیبا و تأثیرگذار است. بینندگان این برنامه در هر قسمت ضمن بهره‌ر از هنر تلاوت کارشناسان و شرکت‌کنندگان، خاطرات و روایاتی شنیدنی هم از آنها دریافت می‌کنند. مثل صحبت‌های دختر جوان ژاپنی درباره انتخاب چادر و حجاب برتر یا حضور تکان‌دهنده فرزند شهید مدافع حرم که فضای برنامه را بارانی کرد و...

این امر مبارک، می‌تواند سرآغاز مسیر جدید و روشنی باشد که برنامه‌سازان حرفه‌ای تلویزیون، این جسارت را پیدا کنند که با محوریت قرآن کریم و در قالب هنرمندانه، به این مضمون معنوی و الهی بپردازند. برنامه محفل تولید گروه تلویزیون مرکز هنری رسانه‌ای نهضت در ایام ماه رمضان هرشب پیش از افطار از شبکه سه سیما پخش می‌شود. حامد شاکرزاد، احمد ابوالقاسمی، حجت‌الاسلام قاسمیان، رضوان درویش از کشور سوریه و حسنین حلوا از کشور عراق، کارشناسان ایرانی و بین‌المللی برنامه محفل هستند و اجرای این برنامه را رسالت بوذری بر عهده دارد.

جسارت ساختار شکنی و نوآوری

با سید محمد حسین هاشمی گلپایگانی، تهیه‌کننده برنامه محفل درباره چند و چون شکل‌گیری و تولید این برنامه گپ کوتاهی زدیم که می‌خوانید:

۴ ایده «محفّل» از کجا آمد و چگونه شروع شد؟

ما به دنبال ساخت برنامه‌ای بودیم که با محوریت قرآن باشد. برداشت ما این بود که به هر حال قرآن از برنامه‌های تلویزیونی فاصله دارد و برنامه‌ای شکیل و درخور شان قرآن در تلویزیون جمهوری اسلامی نداریم. ما به دنبال این بودیم که برای ماه مبارک رمضان، یک برنامه قرآنی با مخاطب بالا و جذاب داشته باشیم.

۴ معیارهای انتخاب میزبانان این برنامه چه بود؟

ما به یک قاری جوان نیاز داشتیم که نسل جوان به این موضوع توجه کنند و البته بسیار خوشخوان و توانمند باشد که آقای حامد شاکرزاد را انتخاب کردیم. نیاز به یک پیشکسوت حوزه قرآن داشتیم که حاج احمد ابوالقاسمی را برگزیدیم. دنبال یک روحانی بودیم تا در عین این‌که قرائت و تلاوت قرآن داریم، مفاهیم قرآن را انتقال بدهد. به حاج آقای قاسمیان رسیدیم که با نسل جوان در ارتباطند و خودشان دانشگاهی هستند و در دانشگاه شریف درس خوانده‌اند.

با توجه به این استدلال که قرآن زبان مشترک جهان اسلام است و همه مسلمانان در قرآن اتفاق داریم، نماینده‌هایی از دو کشور به عنوان میزبان داشتیم. آقای حسنین الحلوا از کشور دوست و همسایه‌مان عراق در برنامه حضور داشتند که خود ایشان به عنوان یک چهره تلویزیونی در عراق شناخته شده‌اند و تحت عنوان مجری در برنامه وجیها بالحسین حضور دارند و کاملاً به فضای برنامه‌سازی آشنا هستند. آقای رضوان درویش هم یک انشادخوان و استاد لحن شناخته شده در جهان اسلام هستند.

گزارشی از متفاوت‌ترین برنامه‌رسان

محفّل عاشقان قرآن

چارچوب‌های خاص و البته زیاد، محدودیت زیادی وجود دارد و به شدت نگران غیرجذاب بودن برنامه بودیم. مردم هم به یک سری برنامه‌های گفت‌وگو محور پیش از افطار عادت کرده بودند و این تفاوت هم برای ما نگران‌کننده بود. اما به لطف خدا و قرآن، محفل بسیار دیده شد و مخاطبان زیادی را به خود جذب کرد و امیدواریم تا پایان برنامه این استقبال ادامه داشته باشد.

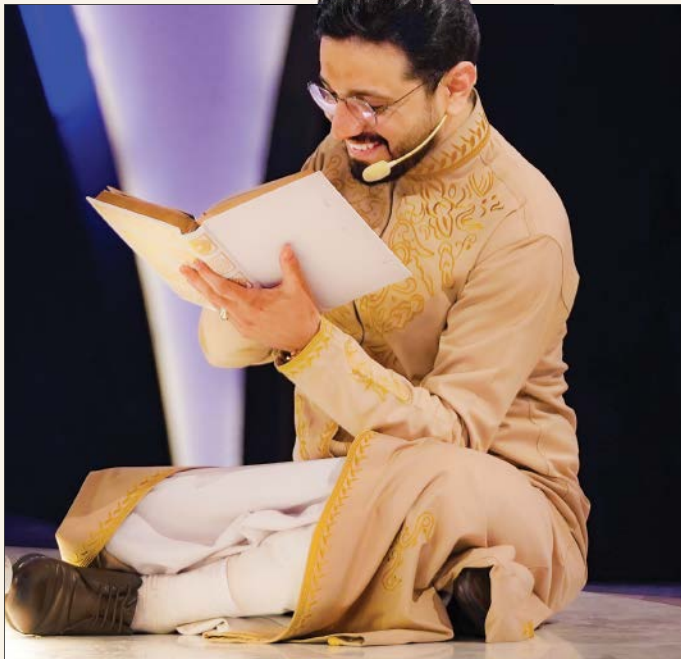
۴ فصل بعدی محفل هم ساخته می‌شود؟

ساخت فصل‌های بعدی محفل، تصمیم مدیران شبکه و تلویزیون است اما به دلیل بازخوردها و استقبال‌ها از برنامه، گویا تصمیم بر این است برای ماه مبارک رمضان سال آینده هم محفل داشته باشیم.

۴ محلی برای پیوند اهالی قرآن و مردم

احمد ابوالقاسمی، قاری و استاد قرآن که به گفته خودش شهادت برادرش در راهی که قدم برداشته است، تأثیری بسزا

از نگاه دیگران

«م» خبرگزاری دانشجویان ایران (ایسنا) در سال ۱۳۹۹، «عسل» ساختاری گرفته بود. این قفسه مشابه در این رسانه که در این ایام بر گرفته و محور و مضامین رسید و شبکه ساز روند برنامه سازی تلویزیونی محفل می‌توانیم رنسانس نخبگان قرآنی بدانیم به دور از کلیشه‌ها این است که ساخته شده‌اند. در محفل